

نقش احساس تعلق به مدرسه در پیش‌بینی اشتیاق تحصیلی و خودکارآمدی تحصیلی دانش‌آموزان

مقدمه: احساس تعلق به مدرسه می‌تواند در ادراک مثبت نوجوان از خود، دیگران، ارتباط و علاقه به دیگران و همچنین احساس مسئولیت نسبت به امور مدرسه مؤثر باشد. هدف از مطالعه حاضر، تبیین نقش احساس تعلق به مدرسه در پیش‌بینی اشتیاق تحصیلی و خودکارآمدی تحصیلی دانش‌آموزان پسر متوسطه دوم شهر تبریز بود.

روش: پژوهش حاضر از نوع پیمایشی بود. جامعه آماری پژوهش حاضر شامل کلیه دانش‌آموزان پسر دوره دوم متوسطه شهر تبریز بود که از طریق نمونه‌گیری تصادفی خوشه‌ای ۲۹۹ دانش‌آموز دوره دوم متوسطه (۹۲ نفر در رشته علوم ریاضی، ۱۰۱ نفر در رشته علوم تجربی و ۱۰۵ نفر در رشته علوم انسانی) انتخاب شدند. ابزارهای پژوهش، پرسشنامه احساس تعلق به مدرسه بری (۲۰۰۴)، اشتیاق تحصیلی فردریکز (۲۰۰۴) و پرسشنامه خودکارآمدی تحصیلی جینک و همکاران (۱۹۹۹) بودند.

یافته: بین متغیرهای تعلق به مدرسه، اشتیاق تحصیلی و خودکارآمدی همبستگی معنادار و مثبتی وجود دارد. ابعاد تعلق به مدرسه در مجموع ۰/۷۱ از تغییرات اشتیاق تحصیلی و ۰/۳۱ از تغییرات خودکارآمدی دانش‌آموزان را پیش‌بینی می‌کنند. از ابعاد تعلق به مدرسه چهار زیر مقیاس مشارکت، احساس مثبت، تعلق و مشارکت علمی به صورت معنی‌داری اشتیاق تحصیلی را پیش‌بینی می‌کنند. همچنین زیر مقیاس‌های حمایت معلم، احترام و مشارکت علمی پیش‌بینی‌کننده معنی‌دار خودکارآمدی دانش‌آموزان است. **بحث:** یافته‌های پژوهش حاضر تلویحات مهمی برای روانشناسان و مشاوران مدرسه در خصوص نقش تعلق به مدرسه در اشتیاق و عملکرد تحصیلی بهتر دانش‌آموزان مقطع متوسطه دارد.

۱. **پریا فاروقی**
دکتر روانشناس، گروه روانشناسی، مؤسسه آموزش عالی نبی اکرم (ص)، تبریز، ایران
(نویسنده مسئول)
<p.faroughi@ucna.ac.ir>

۲. **حسام پورشالچی**
دانشجو کارشناسی ارشد روانشناسی تربیتی، مؤسسه آموزش عالی چرخ نیلوفری آذربایجان، تبریز، ایران

۳. **هادی اسمخانی اکبری‌نژاد**
دکتر مشاوره، مؤسسه آموزش عالی نبی اکرم (ص)، گروه روانشناسی، تبریز، ایران

واژه‌های کلیدی:

تعلق به مدرسه، اشتیاق تحصیلی، خودکارآمدی

تاریخ دریافت: ۱۳۹۸/۹/۱۹

تاریخ پذیرش: ۱۳۹۹/۰۷/۰۱

The Role of Students' Sense of Belonging at School in Predicting Academic Enthusiasm and Academic Self-efficacy

▶ **1- Paria Faroughi**
Ph.D of psychology,
University college of Nabi
Akram, psychology, Tabriz,
Iran. (corresponding author)
<p.faroughi@ucna.ac.ir>

▶ **2- Hessem Pourshalchi**
M.A student in educational
psychology, Azerbaijan
charkhe Niloofari Higher
Education Institute, Tabriz,
Iran.

▶ **3- Hadi Akbarinejad**
Ph.D in Counseling,
University college of Nabi
Akram, psychology, Tabriz,
Iran

Key Words

school belonging, academic motivation, self-efficacy

Received: 2019/12/10

Accepted: 2020/09/22

Introduction: The feeling of belonging to school can be effective in adolescents' positive perception of themselves, others, communication and interest in others, as well as a sense of responsibility for school affairs. The purpose of this study was to explain the role of school belonging in predicting students' academic motivation and academic self-efficacy of secondary school students in Tabriz.

Method: The present study was a survey research. The statistical population of the present study included all male high school students in Tabriz who through cluster random sampling 299 high school students (92 in mathematics, 101 in experimental sciences and 105 in science Human) were selected. The research instruments were Barry School Feeling Questionnaire (2004), Frederick Academic Achievement Questionnaire (2004) and Jink (1999) Academic Self-Efficacy Questionnaire.

Findings: Pearson correlation analysis showed that there is a significant and positive correlation between the variables of connectedness with school, academic enthusiasm and self-efficacy. On the other hand, the results of linear regression analysis indicated that the school-related dimensions predicted a total of 0.71 of academic enthusiasm changes and 0.31 of student self-efficacy changes. From the dimensions of connectedness with school, four subscales of participation, positive feelings, membership, and academic participation predict meaningfully academic enthusiasm. Also, the following subscales of teacher support, respect and scientific participation are a significant predictor of student self-efficacy.

Discussion: The findings of the present study are important implications for psychologists and school counselors about the role of belonging to the school in the enthusiasm and better academic performance of high school students.

Extended Abstract:

Introduction: children and youth need to feel connected to others in their social environment in order to flourish. for most young people, schools are not just about academics. schools are where they find their friends, have lunch, socialize, discuss problems and interact with adult role models. schools are also where young people can talk to the school counsellor, get health and nutrition information and vaccinations, exercise in gym class and participate in after-school sports. connections to school and relationships with teachers are important protective factors in the lives of children and youth. having good relationships, feeling safe and feeling like they belong at school helps youth to make healthy choices. not surprisingly, these connections influence school success. these connections are also important in supporting better personal health, including decreased substance use and better mental well-being. school connectedness is a general term to describe a sense of belonging to the school environment. the school environment includes people, places and policies—other students, teachers, staff, administrators, classroom settings, activities and school rules. connections to school and relationships with teachers are important protective factors in the lives of children and youth. having good relationships, feeling safe and feeling like they belong at school helps youth to make healthy choices. research has consistently shown that youth who feel connected to their school engage in fewer risky behaviours. students who feel connected to their school are also more likely to have better academic achievement, including higher grades and test scores, have better school attendance, higher academic enthusiasm and stay in school longer. academic enthusiasm or academic motivation is the attitudes towards school and learning enthusiasm for academic achievement. academic motivation involves measuring items such as work habits and scholastic expectation. achievement motivation plays an important role to achieve educational goals of the students. achievement motivation can be defined as the need for success or the attainment of excellence. individuals will satisfy their needs through different means, and are driven to succeed for varying reasons both internal and external. motivation is the basic drive for all of our actions. Self-efficacy is related to motivation and performance, research shows, the degree to which people believe in themselves and their own capabilities is important for their motivation

and success. self-efficacy beliefs have been positively related to motivation and engagement, and they lead to greater task involvement. Given the importance of school connectedness in creating self-efficacy and academic motivation, the present study seeks to answer the question that are there any connection between academic enthusiasm and self-efficacy with school connectedness?

Method: The statistical population of this study consisted of all male high school students in Tabriz. 299 students were selected as sample through cluster random sampling (92 students in mathematics, 101 students in experimental and 105 people in humanities). The research tools were Students' sense of connectedness with school questionnaire, academic enthusiasm questionnaire and academic self-efficacy questionnaire were used.

Findings: Pearson correlation analysis showed that there was a significant and positive correlation between the variables of school connectedness, academic enthusiasm and self-efficacy. On the other hand, the results of linear regression analysis showed that the dimensions of school connectedness predict 0.71 of changes in academic achievement and 0.31 of students' self-efficacy. From the four dimensions of school connectedness, the subscales of participation, positive feeling, attachment, and academic participation significantly predict academic achievement. Sub-scales of teacher support, respect, and academic participation were also significant predictors of students' self-efficacy.

Discussion: The purpose of this study was to predict students' academic achievement and self-efficacy based on school affiliation. The results showed that dimensions of participation, positive feeling, belonging, and academic participation significantly predicted academic enthusiasm. and, sub-scales of teacher support, respect, and academic participation are significant predictors of students' self-efficacy teacher-student relationships have a significant impact on student engagement with homework and academic achievement. According to social motivation theories, if students' basic needs for belonging, competence, and independence are met, students will have better engagement with the school and its related tasks. According to social motivation theories, if students' basic needs for belonging, competence, and independence are met, students will have better engagement with the school and its related tasks. school belonging engages students in a positive

motivational process so that children who feel more belonging have a higher motivation to participate in school activities and thus have a higher chance of learning and experiencing success. Better school performance provides more support from teachers, thereby increasing school belonging. Upgrades and in turn make students more likely to strive for teacher success and satisfaction.

Ethical considerations

Contribution of authors

All of authors have contributed to this article

Funding for article preparation

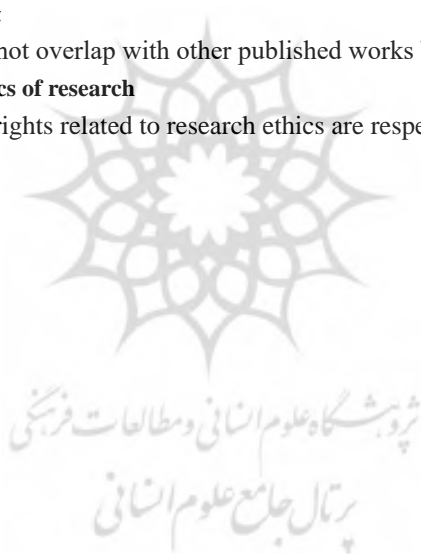
As of the publication of this article, no direct funding has been received from any entity.

Conflict of interest

This article does not overlap with other published works by the authors.

Following the ethics of research

In this article all rights related to research ethics are respected.

مقدمه

مدارس از جمله محیط‌های اجتماعی بزرگی به شمار می‌روند که دانش‌آموزان از سنین شش یا هفت‌سالگی در آنها پا می‌نهند و تعاملات اولیه خود را از این مکان آغاز می‌کنند. این محیط آموزشی نقش تأثیرگذاری در فرآیند جامعه‌پذیری، آموزش و پرورش دانش‌آموزان خود بر عهده دارد. وقتی افراد خود را به‌عنوان عضوی از یک گروه یا طبقه اجتماعی طبقه‌بندی می‌کنند، نوعی حس تعلق به وجود می‌آید (مکیان و کلاتر کوشه، ۲۰۱۵). تعلق به مدرسه، یک حالت روانشناسی است که در آن دانش‌آموزان احساس می‌کنند خود و دیگر دانش‌آموزان تحت حمایت و مراقبت مدرسه هستند (شوچت و اسمیت^۱، ۲۰۰۷)؛ به عبارت دیگر تعلق به مدرسه عبارت است از اینکه دانش‌آموزان چه احساسی نسبت به مدرسه خود دارند و تعلق‌ی که با همسالان، معلمان و کادر آموزشی مدرسه برقرار می‌کنند چگونه است (یون^۲ و همکاران، ۲۰۱۲). تعلق به مدرسه در مطالعات مختلف با عنوانهای دیگری همچون تعهد به مدرسه، پیوند با مدرسه و دلبستگی به مدرسه توصیف شده است (چاپمن^۳ و همکاران، ۲۰۱۱). هنگامی که دانش‌آموزان با قوانین سختگیرانه از طرف مدرسه روبرو شوند و با اولین خطا در مدرسه تنبیه یا حتی اخراج شوند دارای احساس تعلق کمتری نسبت به دانش‌آموزانی هستند که در مدراس آسانگیر هستند (لد و دینلا^۴، ۲۰۰۹). کارچر^۵ و همکاران (۲۰۰۸) عوامل گسترش‌دهنده احساس تعلق به مدرسه را سه عامل می‌دانند: ۱- پذیرش به‌وسیله دیگران ۲- حمایت بین‌فردی ۳- احساس تعلق تجربه شده. پژوهش‌های انجام‌شده در زمینه تعلق به مدرسه نشان می‌دهند که این مؤلفه همبستگی مثبت با انگیزش تحصیلی و موفقیت تحصیلی دانش‌آموزان (ونتزل^۶ و همکاران، ۲۰۱۰)، تمایل به شرکت در فعالیتهای فوق‌برنامه مدرسه (سالهوف^۷، ۲۰۰۹)، سلامت روانی و جسمانی (شوچت و همکاران،

1. Shochet and smyth

2. Yuen

3. Chapman

4. Ladd and Dinella

5. Karcher

6. Wentzel

7. Saelhof

(۲۰۰۷)، بهزیستی روانشناختی (روفی^۱، ۲۰۱۱؛ اشلی^۲ و همکاران، ۲۰۱۲)، عزت‌نفس بالا (اسکوزی و میلز^۳، ۲۰۱۰)، بهبود عملکرد تحصیلی، بروز رفتار مطلوب و حضور به‌موقع آنان در مدرسه را به همراه دارد (ایتو^۴، ۲۰۱۱). مطالعه حکیم‌زاده و همکاران (۲۰۱۶) نیز نشان داد رابطه قوی بین مؤلفه‌های احساس تعلق به مدرسه با انگیزش پیشرفت و عملکرد تحصیلی دانش‌آموزان دبیرستان‌های شهر اصفهان وجود دارد.

اشتیاق تحصیلی یکی دیگر از متغیرهایی است که با موفقیت تحصیلی دانش‌آموزان در ارتباط است (زینگیر^۵، ۲۰۰۸؛ فین^۶، ۱۹۸۹). اشتیاق تحصیلی به میزان انرژی که یک فراگیر برای انجام کارهای تحصیلی خود صرف می‌کند و نیز میزان اثربخشی و کارایی حاصل شده اطلاق می‌شود. دانش‌آموزانی که اشتیاق تحصیلی داشته باشند، توجه و تمرکز بیشتری بر مسائل و موضوعات مورد هدف یادگیری دارند، به قوانین و مقررات مدرسه تعهد بیشتری نشان می‌دهند، از انجام رفتارهای ناسازگارانه و نامطلوب اجتناب می‌کنند و در آزمون‌ها عملکرد بهتری دارند (مسلش^۷ و همکاران، ۲۰۰۱). پژوهش‌های سالما آرو^۸ و همکاران (۲۰۰۹) و اونیل^۹ و همکاران (۲۰۱۱) بر نقش مثبت اشتیاق تحصیلی در درگیرکردن دانش‌آموزان در فعالیت‌های تحصیلی و افزایش میزان تلاش آنها تأکید دارند. خودکارآمدی تحصیلی به ادراک فرد در ارتباط با شایستگی، قابلیت یادگیری و عملکرد وی در انجام وظایف و تکالیف آموزشی اشاره دارد (بدل^{۱۰}، ۲۰۱۵). برایان^{۱۱} و همکاران (۲۰۱۴) در تحقیق خود با هدف تحلیل روابط اشتیاق تحصیلی، خودکارآمدی تحصیلی و پیشرفت تحصیلی نشان دادند که خودپنداره تحصیلی پیش‌بینی‌کننده اشتیاق تحصیلی نسبت به مدرسه است. در پژوهش اسلامی، درتاج، سعدی پور و دلاور (۲۰۱۸) نیز تجزیه و تحلیل داده‌ها نشان داد که عملکرد تحصیلی حمایت‌شده، خودکارآمدی و عزت‌نفس

1. Roffey

4. Ito

7. Maslach

10. Bedel

2. Ashley

5. Zyngier

8. Salmela-Aro

11. Brian

3. Stracuzzi and Mills

6. Finn

9. Ouweneel

مستقیماً بر اشتیاق تحصیلی اثر دارند. همچنین منابع اجتماعی (عملکرد تحصیلی حمایت‌شده، روابط حمایتی با همسالان و حمایت خانواده) به شکل غیرمستقیم و از طریق منابع شخصی (خودکارآمدی، خوش‌بینی و عزت‌نفس) با اشتیاق تحصیلی ارتباط داشتند و ۳۳ درصد از واریانس اشتیاق تحصیلی را پیش‌بینی می‌کردند. خودکارآمدی به‌عنوان یک عامل انگیزشی، منجر به افزایش عملکرد تحصیلی و کاهش استرس، کوشش و پافشاری در انجام تکالیف، به‌کارگیری راهبردهای شناختی و فراشناختی، خودسازماندهی، پایداری در رویارویی با دشواری‌ها می‌گردد (سلیمی، یوسفی و سعیدزاده، ۲۰۱۵). بندورا معتقد است که باور دانش‌آموزان نسبت به خودکارآمدیشان می‌تواند به طول قابل ملاحظه‌ای بر یادگیری و انگیزش درونی و موفقیت‌های تحصیلی تأثیر مستقیم بگذارد (اعتمادی و سعادت، ۲۰۱۵). مطالعات در رابطه با خودکارآمدی تحصیلی ادراک شده و یادگیری دانش‌آموزان نشان می‌دهد که خودکارآمدی تحصیلی ادراک شده بر انگیزه دانش‌آموز، میزان علاقه او به ادامه تحصیل، پیشرفت‌های تحصیلی و نحوه آماده‌سازی خود برای مشاغل حرفه‌ای گوناگون تأثیر می‌گذارد (عبدالمطلب و ساها، ۲۰۱۳؛ ویلکینز و کوپرمینک، ۲۰۱۰).

باوجوداینکه مطالعات پیشین مؤید آن است که اشتیاق تحصیلی، خودکارآمدی تحصیلی و حس تعلق به مدرسه نقش بسزایی در پیشرفت و موفقیت تحصیلی دانش‌آموزان دارند، در مورد نقش تعلق به مدرسه بر اشتیاق تحصیلی و خودکارآمدی دانش‌آموزان ایرانی مطالعه‌ای صورت نگرفته است، یافته‌های پژوهش حاضر می‌تواند به متخصصان و مسئولان آموزشی کشور در خصوص طرح‌ریزی برنامه‌های مناسب جهت ارتقای خودکارآمدی، اشتیاق تحصیلی و حس تعلق به مدرسه و در نتیجه پیشرفت تحصیلی بهتر دانش‌آموزان مؤثر واقع شود. پژوهش حاضر دنبال پاسخگویی به این سؤال است که آیا اشتیاق تحصیلی و خودکارآمدی تحصیلی دانش‌آموزان را می‌توان براساس احساس تعلق به مدرسه پیش‌بینی کرد؟

1. Saha
2. Wilkins and Kvrpmynk

روش

ماهیت و روش تحقیق: پژوهش حاضر از نوع پیش‌بینی بود که با روش پیمایش انجام شد. جامعه، نمونه و روش نمونه‌گیری: جامعه آماری پژوهش حاضر شامل کلیه دانش‌آموزان پسر دوره دوم متوسطه شهر تبریز بود که از طریق نمونه‌گیری تصادفی خوشه‌ای تعداد ۲۹۹ دانش‌آموز (۹۲ نفر در رشته علوم ریاضی و ۱۰۱ نفر در رشته علوم تجربی و ۱۰۵ نفر در رشته علوم انسانی) به‌عنوان نمونه انتخاب شدند. جهت جمع‌آوری داده‌ها از ابزارهای زیر استفاده شد:

- پرسشنامه احساس تعلق دانش‌آموزان به مدرسه^۱: پرسشنامه مذکور توسط بری و بتی (۲۰۰۴) ساخته شده که دارای ۶ خرده‌مقیاس شامل احساس تعلق به همسالان^۲، حمایت معلم^۳، احساس رعایت احترام و عدالت^۴ در مدرسه، مشارکت در اجتماع^۵، ارتباط فرد با مدرسه^۶ و مشارکت علمی^۷ است. ضریب پایایی پرسشنامه از طریق آلفای کرونباخ برای کل پرسشنامه ۰/۷۵ و برای مؤلفه‌های احساس تعلق به همسالان ۰/۷۳، حمایت معلم ۰/۸۹، حساس رعایت احترام و عدالت در مدرسه ۰/۷۵، مشارکت کردن در جامعه ۰/۸۴، تعلق فرد به مدرسه ۰/۶۹ و مشارکت علمی ۰/۷۸ گزارش شده است. این پرسشنامه به صورت لیکرت از کاملاً موافقم تا کاملاً مخالفم طراحی شده است. در یک مطالعه ایرانی روایی محتوایی پرسشنامه توسط متخصصان بررسی و تأیید شد. برای بررسی پایایی نیز از آلفای کرونباخ استفاده شد و آلفای کل مقیاس ۳/۰۲ به دست آمد (حکیم زاده و همکاران، ۲۰۱۶).

- پرسشنامه اشتیاق تحصیلی: این مقیاس به وسیله فردریکز^۸ و همکاران (۲۰۰۴) ساخته

1. Students' sense of connectedness with school
2. Students' sense of belonging with peers
3. Teacher support
4. fairness and safety
5. engagement in the broader community
6. relatedness of self with school
7. academic engagement
8. Fredrick's

شده و دارای ۱۵ گویه است که این گویه‌ها سه خرده مقیاس اشتیاق رفتاری، اشتیاق عاطفی و اشتیاق شناختی را می‌سنجد. طراحان مقیاس، ضریب پایایی این مقیاس را ۰/۸۶ گزارش کرده‌اند. در نمونه ایرانی روایی این مقیاس در پژوهش عباسی و همکاران (۲۰۱۵) مورد تأیید قرار گرفته و ضریب پایایی کل ۰/۶۶ را گزارش کرده‌اند.

- پرسشنامه خودکارآمدی تحصیلی جینک و مورگان: این پرسشنامه که توسط جینک و مورگان^۱ (۱۹۹۹) طراحی شده است، ۳۰ سؤال دارد. این پرسشنامه دارای سه خرده مقیاس استعداد، کوشش و بافت است. سازندگان آزمون، پایایی آن را با استفاده از آلفای کرونباخ محاسبه و پایایی کل آزمون را ۰/۸۲ گزارش کرده‌اند. همچنین پایایی خرده مقیاس‌های استعداد ۰/۷۸، بافت ۰/۶۶ و کوشش ۰/۶۶ به دست آمده است. در مطالعه حاتم زاده، ایزدی و هاشمی (۲۰۱۵) ضریب پایایی این پرسشنامه را با آلفای کرونباخ ۰/۷۵ گزارش کردند.

یافته‌ها

در این پژوهش تعداد ۲۹۹ پرسشنامه توزیع شد، بعد از جمع‌آوری داده‌ها، به منظور آزمون سؤال پژوهشی مبنی بر وجود رابطه بین متغیرهای اشتیاق تحصیلی، خودکارآمدی و اساس تعلق به مدرسه، از همبستگی پیرسون استفاده شد که نتایج آن در جدول (۱) ارائه شده است همچنین برای پاسخ به این سؤال که آیا احساس تعلق به مدرسه می‌تواند خودکارآمدی و اشتیاق تحصیلی را پیش‌بینی کند از رگرسیون همزمان استفاده شد.

1. Jynk and Morgan

جدول (۱) ضرایب همبستگی بین تعلق به مدرسه با اشتیاق تحصیلی و خودکارآمدی

مقیاس	خرده‌مقیاسها	r	P
خودکارآمدی	استعداد	۰/۴۳	۰/۰۰
	کوشش	۰/۴۱	۰/۰۰
	بافت	۰/۴۸	۰/۰۰
	کل	۰/۵۵	۰/۰۰
تعلق به مدرسه	حمایت معلم	۰/۴۲	۰/۰۰
	مشارکت در اجتماع	۰/۴۲	۰/۰۰
	احترام	۰/۳۲	۰/۰۰
	حس مثبت	۰/۳۲	۰/۰۰
	تعلق	۰/۴۰	۰/۰۰
	مشارکت علمی	۰/۴۷	۰/۰۰
	کل	۰/۵۷	۰/۰۰

نتایج جدول (۱) نشان‌دهنده وجود همبستگی معنی‌دار بین نمرات اشتیاق تحصیلی با خودکارآمدی تحصیلی و مؤلفه‌های آن (استعداد، کوشش و بافت) و همچنین اشتیاق تحصیلی با نمرات احساس تعلق به مدرسه و مؤلفه‌های آن (حمایت معلم، مشارکت، احترام، حس مثبت و مشارکت علمی) مرتبط است به طوری که رابطه مثبت و معنی‌داری بین همه مؤلفه‌های مذکور ($P < ۰/۰۵$) وجود دارد.

جدول ۲- پیش‌بینی اشتیاق تحصیلی از طریق ابعاد تعلق به مدرسه

متغیر پیش‌بین	B	β	t	p
مقدار ثابت	۱۳/۵۶		۵/۲۹	۰/۰۰
حمایت معلم	۰/۱۶	۰/۹۲	۱/۵۳	۰/۱۲۵
مشارکت	۰/۵۸	۰/۲۱	۴/۱	۰/۰۰
احترام	۰/۸۳	۰/۰۲	۰/۴۳	۰/۶۶۵
حس مثبت	۰/۳۹	۰/۱۱	۲/۱	۰/۰۳۰
تعلق	۰/۷۰	۰/۱۸	۳/۳	۰/۰۰۱
مشارکت علمی	۱/۱۷	۰/۲۷	۵/۲	۰/۰۰۱
$۰/۷۱=R^2_{Adj}$ $۰/۷۲=R^2$ $۰/۸۴=R$				

میزان در جدول (۲) نشان‌دهنده آن است که ابعاد تعلق به مدرسه در مجموع ۰/۷۱ از تغییرات اشتیاق تحصیلی را پیش‌بینی می‌کند و با توجه به مقدار p، چهار زیرمقیاس مشارکت، احساس مثبت، تعلق و مشارکت علمی به صورت معنی‌داری اشتیاق تحصیلی را پیش‌بینی می‌کنند.

جدول ۳- پیش‌بینی خودکارآمدی تحصیلی از طریق ابعاد تعلق به مدرسه

متغیر پیش‌بین	B	β	t	P
مقدار ثابت	۵۵/۶۹		۱۸/۸	۰/۰۰
حمایت معلم	۰/۲۶	۰/۱۳	۲/۱	۰/۰۳
مشارکت	۰/۲۴	۰/۰۸	۱/۴	۰/۱۴
احترام	۰/۷۵	۰/۲	۳/۳	۰/۰۰
حس مثبت	۰/۱۸	۰/۰۴	۰/۸۷	۰/۳۸
تعلق	۰/۲۴	۰/۰۵	۱/۰۲	۰/۳۰
مشارکت علمی	۱/۳۱	۰/۲۷	۴/۹۶	۰/۰۰
$۰/۳۱=R^2$ $۰/۳۰=R^2_{Adj}$				

نتایج جدول (۳) نیز نشان‌دهنده آن است که ابعاد تعلق به مدرسه در مجموع ۰/۳۱ از تغییرات خودکارآمدی را پیش‌بینی می‌کند و زیرمقیاسهای حمایت معلم، احترام و مشارکت علمی پیش‌بینی‌کننده معنی‌دار خودکارآمدی دانش‌آموزان است.

بحث

پژوهش حاضر با هدف پیش‌بینی اشتیاق تحصیلی و خودکارآمدی دانش‌آموزان براساس ابعاد تعلق به مدرسه انجام گرفت. نتایج نشان داد که ابعاد مشارکت، احساس مثبت، تعلق و مشارکت علمی به طور معناداری اشتیاق تحصیلی را پیش‌بینی می‌کنند. از طرفی، زیرمقیاسهای حمایت معلم، احترام و مشارکت علمی پیش‌بینی‌کننده معنی‌دار خودکارآمدی دانش‌آموزان است. اگرچه قدرت پیش‌بینی خیلی بالا نبود ولی نقش مرکزی احساس تعلق به مدرسه در عملکرد تحصیلی قابل توجه است. یافته پژوهش حاضر با مطالعات قبلی (فرر^۱ و همکاران، ۲۰۰۳؛ حکیم زاده، ۱۳۹۳؛ بلانکی و همکاران، ۲۰۱۱) همراستا است. مطالعه رردا^۲ و همکاران (۲۰۱۱) نشان داد که روابط معلم و دانش‌آموز تأثیر بسزایی در درگیری دانش‌آموز با تکالیف (اشتیاق تحصیلی) و موفقیت تحصیلی دارد.

مطابق با نظریه‌های انگیزش اجتماعی، اگر نیازهای پایه دانش‌آموزان برای تعلق، شایستگی و استقلال برطرف شود دانش‌آموزان درگیری بهتری با مدرسه و تکالیف مربوط با آن خواهند داشت. احساس تعلق و وابستگی، رفتار پر انرژی مثل تلاش، استقامت و مشارکت را راه‌اندازی می‌کند و باعث ایجاد حس مثبت مانند علاقه، شور و شوق و کاهش اضطراب و خستگی می‌شود (فرر و همکاران، ۲۰۰۳)، بنابراین تبیین احتمالی برای یافته‌های پژوهش این است که تعلق به مدرسه، دانش‌آموزان را در یک جریان انگیزشی مثبت درگیر می‌کند به طوری که بچه‌هایی که احساس تعلق بیشتری دارند انگیزه بالاتری برای مشارکت در فعالیتهای مدرسه دارند و در نتیجه فرصت یادگیری

1 Furrer

2 Roorda

و تجارب موفقیت بالاتری دارند از سوی دیگر عملکرد بهتر در مدرسه حمایت بیشتر از سوی معلمان ایجاد می‌کند که در نتیجه تعلق به مدرسه را ارتقا می‌دهد و به نوبه خود باعث می‌شود دانش‌آموزان تلاش بیشتری برای کسب موفقیت و رضایت معلمان داشته باشند. دانش‌آموزانی که احساس تعلق به مدرسه دارند احساس مراقبت، دوست‌داشتنی بودن، عزت نفس و ارزشمند بودن می‌کنند و احساس می‌کنند که بخشی از یک شبکه ارتباطی بزرگ هستند، این شبکه ارتباطی از یک طرف نقش حمایت‌گرانه برای دانش‌آموزان دارد و از طرف دیگر از افراد در مقابل استرس و آسیبها محافظت می‌کند و این دو از منابع ایجادکننده اشتیاق تحصیلی محسوب می‌شوند (اسلامی و دیگران، ۲۰۱۸). دانش‌آموزانی که احساس تعلق به مدرسه دارند تلاش بیشتری برای یادگیری نشان می‌دهند و در نتیجه موفقیت تحصیلی بیشتری تجربه می‌کنند و همین امر باعث می‌شود فرد نسبت به توانمندی خود در انجام تکالیف مدرسه ادراک شایستگی بیشتری داشته باشد و در نتیجه خودکارآمدی ارتقاء یابد (حجازی، نقش، ۲۰۰۸؛ کارشکی، ۲۰۰۸).

به‌طور خلاصه، اهمیت داشتن حداقل روابط بین فردی پایدار، مثبت و قابل توجه در مدرسه به‌وضوح در یافته‌های این پژوهش در طیف وسیعی از دانش‌آموزان مقطع متوسطه نشان داده شد. تأثیر مداخلاتی با هدف ارتقای احساس تعلق به مدرسه و نقش آن در عملکرد تحصیلی باید در آینده موردبررسی بیشتری قرار گیرد. محدود کردن نمونه به دانش‌آموزان مقطع متوسطه و جنسیت پسر از محدودیتهای پژوهش حاضر بود که می‌تواند اعتبار بیرونی یافته‌های حاصل را با محدودیت مواجه کند، لذا پیشنهاد می‌شود در پژوهشهای آتی نقش متغیرهای موردبررسی در پژوهش حاضر بر دانش‌آموزان دختر و پسر تمامی مقاطع موردبررسی و مقایسه قرار گیرد.

ملاحظات اخلاقی

مشارکت نویسندگان

همه نویسندگان این مقاله در طراحی، مدیریت طرح، مفهوم‌سازی، اجرا، تحلیل و تفسیر داده‌ها، تهیه پیش‌نویس، بازبینی و اصلاح، ویراستاری و نهایی‌سازی مقاله مشارکت یکسانی داشته‌اند.

منابع مالی

این مقاله حامی مالی نداشته است.

تعارض منافع

بنا بر اظهار نویسندگان، در این مقاله تعارض منافع وجود ندارد و با سایر مقالات منتشرشده مغایرت و همپوشانی ندارد.

پیروی از اصول اخلاق پژوهش

در این مقاله با ارجاع به آثار و مقالات منتشرشده، با ذکر نام نویسنده در متن و آخر مقاله، در جهت دستیابی به تحلیلی منسجم و جامع‌تر بهره‌گرفته‌ایم و همه حقوق مرتبط با اخلاق پژوهش رعایت شده است.

پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی
پرتال جامع علوم انسانی

- Abbasi, M., Dargahi, S., Pirani, Z., & Bonyadi, F. (2015). Role of Procrastination and Motivational Selfregulation in Predicting Students' Academic Engagement. *Iranian Journal of Medical Education*, 15, 160-69. (in Persian)
- Abd-Elmoteleb, Moustafa and Sudhir K Saha. (2013). The Role of Academic Self-Efficacy as a Mediator Variable between Perceived Academic Climate and Academic Performance. *Journal of Education and Learning* 2, no. 3: 117-29.
- Ashley, Kecia M, Leslie Sturdivant Ennis, and Angela Owusu-Ansah. (2012). An Exploration of Middle School Students' Perceptions of Personal Adolescent Wellness and Their Connectedness to School. *International Journal of Social Sciences & Education* 2, no. 1.
- Bedel, Emine Ferda. (2015). Exploring Academic Motivation, Academic Self-Efficacy and Attitudes toward Teaching in Pre-Service Early Childhood Education Teachers. *Journal of Education and Training Studies* 4, no. 1: 142-49.
- Chapman, Rebekah L, Lisa Buckley, Mary C Sheehan, Ian M Shochet, and Madeline Romaniuk. (2011). The Impact of School Connectedness on Violent Behavior, Transport Risk-Taking Behavior, and Associated Injuries in Adolescence. *Journal of School Psychology* 49, no. 4: 399-410.
- Eslami, Mohammad Ali; Derataj, Fariborz; Saadi Pour, Ismail; Delaware, Ali. (2018). Causal Modeling of Academic Passion; Based on Supported Academic Performance, Self-Esteem, and Academic Self-Efficacy in Undergraduate Students of Amir Kabir University of Tehran." *Two Chapters on Cognitive Strategies in Learning* 6, no. 10: 57-75. (in Persian)
- Etemadi, Azra; Happiness, Sajjad. (2015). The Role of Family Health and Attachment Styles in Predicting Students' Academic Self-Efficacy." *Education Strategies in Medical Sciences* 8: 201-196. (in Persian)
- Finn, Jeremy D. (1989). Withdrawing from School. *Review of educational research* 59, no. 2: 117-42.
- Fredricks, J. A., Blumenfeld, P., Friedel, J., & Paris, A. (2005). *School engagement*. In What do children need to flourish? (pp. 305-321). Springer, Boston, MA. 305-21.
- Furrer, Carrie and Ellen Skinner. (2003). Sense of Relatedness as a Factor in Children's Academic Engagement and Performance. *Journal of educational psychology* 95, no. 1: 148.

- Galla, Brian M, Jeffrey J Wood, Eli Tsukayama, Kim Har, Angela W Chiu, and David A Langer.(2014). A Longitudinal Multilevel Model Analysis of the within-Person and between-Person Effect of Effortful Engagement and Academic Self-Efficacy on Academic Performance. *Journal of School Psychology* 52, no. 3: 295-308.
- Hakimzadeh, Rezvan-Drani, Kamal-Abolghasemi, Mehdi-Nejati, Farhad.(2016). The Study of the Relationship between Feelings of Schooling and Achievement Motivation and Academic Performance of Isfahan High School Students. *Journal of Educational Science Shahid Chamran University of Ahvaz* 6: 156-66(in Persian)
- Hatamzadeh.E;Izadi, S;Hashemi.s.(2015). The Comparison of the Bilingual and the Monolingual Students' Academic Performance and Academic Self-Efficacy in the Elementary Schools. *reaserch in Curriculum planing* 12: 63-75.(in Persian)
- Hejazi, Elahe and Zahra Naghsh. (2009). Structural Model of the Relationship between Perception of Classroom, Goals Achievement, Self-Efficacy, and Self-Regulation in Mathematics. *Advances in Cognitive Science* 10, no. 4: 27-38. (in Persian)
- Ito, Ayako.(2011). Enhancing School Connectedness in Japan: The Role of Homeroom Teachers in Establishing a Positive Classroom Climate. *Asian Journal of Counselling* 18, no. 1: 41-62.
- Jinks, Jerry and Vicky Morgan.(1999). Children's Perceived Academic Self-Efficacy: An Inventory Scale. *The Clearing House* 72, no. 4: 224-30.
- Kareshki, H. (2008). *The Role of Motivational Patterns and Environmental Perceptions to Self-Regulated Learning in the High School Students in Tehran*. PhD Thesis Educational psychology branch, Tehran University. (in Persian)
- karcher,david; Holcomb,j.m; zambrano.(2008).*school attachment*. newyork; mcgrawhil
- Ladd, Gary W and Lisa M Dinella.(2009). Continuity and Change in Early School Engagement: Predictive of Children's Achievement Trajectories from First to Eighth Grade? *Journal of educational psychology* 101, no. 1: 190.

- Makian, Razieh Sadat; Sheriff Kouche, Seyed Mohammad.(2015). Psychometric Properties of the School Feelings Questionnaire Relating to School Burnout and Achievement Motivation among Students in Tehran. *Journal of Educational Measurement* 6: 136-19.
- Maslach, Christina, Wilmar B Schaufeli, and Michael P Leiter.(2001). Job Burnout. *Annual review of psychology* 52, no. 1: 397-422.
- Ouweneel, Else, Pascale M Le Blanc, and Wilmar B Schaufeli.(2011). Flourishing Students: A Longitudinal Study on Positive Emotions, Personal Resources, and Study Engagement. *The journal of positive psychology* 6, no. 2: 142-53.
- Roffey, Sue.(2011). Enhancing Connectedness in Australian Children and Young People. *Asian Journal of Counselling* 18, no. 1:15-39.
- Roorda, Debora L, Helma MY Koomen, Jantine L Spilt, and Frans J Oort. (2011). The Influence of Affective Teacher–Student Relationships on Students’ School Engagement and Achievement: A Meta-Analytic Approach. *Review of educational research* 81, no. 4: 493-529.
- Saelhof, Jileon.(2009).*Examining the Promotion of School Connectedness through Extracurricular Participation*. University of Saskatchewan.
- Salimi, Jamal-Yousefi, Nasser-Saeedzadeh, Hamza.(2015). Investigating the Relationship between Family Emotional Climate and Students’ Professional Interests; the Mediating Role of Self-Efficacy. *School Psychology* 4: 47-66. (in Persian)
- Salmela-Aro, Katariina, Asko Tolvanen, and Jari-Erik Nurmi.(2009). Achievement Strategies During University Studies Predict Early Career Burnout and Engagement. *Journal of Vocational Behavior* 75, no. 2: 162-72.
- Shochet, Ian M, Tanya Smyth, and Ross Homel.(2007). The Impact of Parental Attachment on Adolescent Perception of the School Environment and School Connectedness. *Australian and New Zealand Journal of Family Therapy* 28, no. 2: 109-18.
- Stracuzzi, Nena F and Meghan L Mills.(2010).*Teachers Matter: Feelings of School Connectedness and Positive Youth Development among Coos County Youth*.
- Wentzel, Kathryn R, Ann Battle, Shannon L Russell, and Lisa B Loooney.(2010). Social Supports from Teachers and Peers as Predictors of Academic and Social Motivation. *Contemporary educational psychology* 35, no. 3: 193-202.

- Wilkins, Natalie J and Gabriel P Kuperminc.(2010). Why Try? Achievement Motivation and Perceived Academic Climate among Latino Youth. *The Journal of Early Adolescence* 30, no. 2: 246-76.
- Yuen, Mantak, Patrick SY Lau, Queenie AY Lee, Norman C Gysbers, Raymond MC Chan, Ricci W Fong, YB Chung, and Peter MK Shea. (2012). Factors Influencing School Connectedness: Chinese Adolescents' Perspectives. *Asia Pacific Education Review* 13, no. 1: 55-63.
- Zyngier, David.(2008). Conceptualising Student Engagement: Doing Education Not Doing Time. *Teaching and Teacher Education* 24, no. 7: 1765-76.

